

DISSERTATIO MEDICA, INAUGURALIS, DE MORBIS CUTANEIS.

DISSERTATIO MEDICA, INAUGURALIS, DE MORBIS CUTANEIS.

17

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,
Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GULIELMI ROBERTSON, S. S. T. P.
ACADEMIÆ EDINBURGENÆ PRÆFECTI;

NEC NON
Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,
Et nobilissimae FACULTATIS MEDICÆ decreto;

PRO GRADU DOCTORATUS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS ET PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

JOANNES ASTBURY,
ANGLUS,
Soc. Reg. Med. Edin. Sod.

Ad diem 25. Junii, hora locoque solitis.

EDINBURGI:
Apud BALFOUR et SMELLIE,
Academiae Typographos.

M,DCC,LXXXI.

Reverendo Viro,

GULIELMO ROBINSON, A. M.

DE LITCHFIELD,

IN COMITATU STAFFORDIÆ,

Ob proprias virtutes,

Ingenii ſolertiam,

Morum elegantiam,

Inſigni;

Haſce ſtudiorum primitias

Sacras eſſe voluit

JOANNES ASTBURY.

Mr Lister
from his friend
J Astbury

DISSERTATIO MEDICA,

INAUGURALIS,

DE

MORBIS CUTANEIS.

DE re medica ſcripturo, nullum thema neque dignius neque utilius, quam de quibuſdam cutis morbis, differere viſum eſt; nam de omnibus tractare nec vires nec otium ſufficiunt. Hujus igitur academiae legibus morem gerens, pauca de lepra, herpete, et pſora, in medium proferam.

Prius

Prius tamen, quam ad hos morbos tractandos aggrediar, haud inutile erit de acrimonia quaedam praefari. Opinio inter medicos diu obtinuerat, omnes cutis morbos ex acrimonia quadam in ſanguine exiſtente oriri; et hanc acrimoniam e ſanguine ad partem affectam devehi. Rem tamen in multis caſibus longe aliter ſeſe habere manifeſtum eſt; plurimae enim materiae ſpecies, ſimul ac in ventriculum accipiuntur, efflorefcentias in cutem pariunt, quae, quum primum ex ventriculo ejiciuntur, illico evaneſcunt. Piſces varii, ſalmo, halec, muſculus, et alia, ſcilicet, amygdalae *, farina avenacea †, oculi cancrorum, in quibuſdam hominibus hunc effectum edunt. Clariſſimus Van Swieten caſum, quem ipſi vidiſſe contigit, his verbis narrat: ' Praeterea, docet ob-
' ſervatio, quandoque illud, quod pruritus
' et

* Vid. Clariſſ. Gregor. Praelect. Clin.

† Vid Dr Withering on Scarlatina Anginoſa.

' et exanthemata facit, haerere in ventricu-
' lo, et circa praecordia ; atque, hoc excuſ-
' ſo, ſtatim iſta evaneſcere. Dum mala for-
' tuna venenatum mytulum quis devora-
' vit, ſumma ſequitur, nunc ſerius nunc
' citius, anxietas ; et paulo poſt, cum pru-
' ritu ſummo, tota fere corporis cutis ex-
' anthematibus obſidetur ; dato vitriolo
' albo, vel ſimili alio emetico, quod illico
' vomitum facit, dum deglutitum eſt, ſi
' excutiantur contenta ventriculo, evaneſ-
' cunt brevi, una cum anxietate, hae efflo-
' reſcentiae. Neque credibile videtur, ve-
' nenatam illam acrimoniam, ſanguine miſ-
' tam, ad cutim delatam fuiſſe, cum poſt
' vomitum illico ceſſent omnia mala. No-
' vi hominem, cui illico eadem ſymptoma-
' ta contingunt, ſi lapides cancrorum ſump-
' ſerit ; ceſſantia pariter, dum vomitu hos
' rejecerit.'

Hae eruptiones e mutata ſanguinis di-
ſtributione, ejuſque in vaſis cutis impetu

adaucto, pendere videntur. Huic opinioni favet eruptio guttae roseae in temperamentis sanguineis et ad haemorrhagias maxime proclivibus. Nec raro observamus utrumque sexum acmes tempore, id est, circa illam aetatem qua maxime plethora laborant, eruptionibus cutaneis obnoxium esse, quae tamen post paucos annos sponte decedunt *. Multae observationes docent, fluida acria organis ipsis secretoriis, vasisque, per quae transeunt, gigni, dum alia corporis fluida bene se habeant: Docent coryza et gonorrhoea, et saliva foetida in variolis, vel cum mercurius aut quivis alius stimulus glandulis admoveatur. Denique, omnes fere secretiones, aucto molimine, diu pergentes, acrem speciem induunt, et partes vicinas deglubunt. Docet praeterea puris formatio, quod acrem aut blandam speciem prae se fert, prout vasa se habent. Hinc clare patet, plurimos cutis morbos vel e sanguinis cursu

* Vid. Dimsdale, Dissertatio Inauguralis.

curſu mutato, aut ſecretione vaſorum cutis depravata, deducendos eſſe. Acrimoniam in ſanguine nonnunquam locum habere, et cutis morbos gignere, non inficiar. Hoc enim in ſyphilitide, in exanthematibus contagioſis, abſorptionis ope totum ſyſtema vitiantibus, clare perſpicueque pateſcit.

Morbus, ſub nomine leprae et elephantiaſis, qui apud Egyptios, Graecos, et Arabes, graſſatus eſt, idem morbus (ut opinor) eſt habendus.

In naturis morborum indagandis ſemper eſt animadvertendum, corpus humanum, et morbos ſuos, mirum in modum a regione, in qua degatur, affici; morborum enim duratio et ſpecies ex calore, frigore, ſitu, et etiam incolarum moribus, variant. His conſideratis, ratio nobis patebit, quare in quibuſdam regionibus hic morbus non ulterius primo ſtadio progrediatur, dum in a-

liis

liis omnia percurrit; verum enim eſt, ſi nihil illi obſtiterit, eundem morbum incipientem leprae, progredientem autem elephantiaſis, ſpeciem prae ſe laturum. Sic dicit Proſper Alpinus: ‘ Impetigo quaedam, ‘ quae ut plurimum alas, pectus, inguina, ‘ faciem, imo aliquando totum corpus, oc- ‘ cupat, idque ſcabrum et deforme reddit; ‘ ſi neglecta ſit, praeſertim in ſubjectis me- ‘ lancholicis, in lepram Arabum, vel, quod ‘ multo pejus eſt, in ipſiſſimam elephantia- ‘ ſin tranſit *.’

HISTORIA MORBI.

Incipiens malum nullam habet inſignem jacturam. Plerumque in faciem, nonnullis autem in brachia, aut crura, maculae, modo ſubalbidae, modo ſubflavae, modo ſubnigrae, erumpunt. Cutis inaequaliter craſſa,

* Vid. Proſper Alpin. de Medicina Ægyptiorum, cap. 17.

craſſa, ſquamoſa, dura, furfuroſiſque tuberculis foeda, et fere ita ſenſu caret, ut acus puncturam aeger vix ſentiat *, (licet proximae partes pruriant.) In hoc ſtatu, morbus nonnunquam per tres quatuorve annos durat, ſalva adhuc ſanitate. Tunc, progrediente morbo, pili pubis et barbae rareſcunt; cutis capitis altis et frequentibus rimis ſciſſa apparet; ſpiritus difficulter trahitur et male olet. Craſſeſcunt malae, mentum dilatatur, amboque ruborem exhibent, non floridum quidem illum, ſed turpiter lividum.

Urina, qualis jumentorum, craſſa et turbida eſt. Nunc vexatur aeger inſomniis melancholicis, familiaribus; et quidam etiam ſeſe praeſocari inter dormiendum rati, cum impetu expergiſcuntur et lecto exiliunt. Plerique venerem maxime appetunt. Impetigines ſummos digitos et genua infeſtant;

* Joannes, London Medical Obſervations, vol. 1, et Proſper Alpinus.

tant ; oculi caligant ; vox raucefcit, et faepiffime ulcus in faucibus confpicitur. Supercilia deorfum prominent; facies livefcit; frons contrahitur, nares cum atris tumoribus falebrofae et extentae funt. Labiorum prominentia craffa eft ; aures, admifta nigritia, rubent, et confueto majores effe videntur. Totum denique corpus rugis afperis fulcatur, et foede emacrefcit; furae et pedes intumefcunt, hique ut plurimum frigidi torpidique funt. Pulfus parvus et occultus eft; nunc varicofae venae in tibiis et in linguae radice cernuntur. Morbo inveterafcente, eroditur narium media cartilago; tandem aliquibus partibus corrupta decidit ; labra etiam inverfa funt; oculi angulum interiorem verfus rotundiores, et quod in iis album effe folet, flavefcit, craffumque fit, quafi ungue obtectum. Si plus augefcit malum, tumores in malis, mento, digitis, genibufque, ulcerofi fiunt, aliis fuper alia ulceribus nafcentibus; tandem nafus,

ſus, digiti, manus, genitalia decidunt, et mors ſequitur.

DIAGNOSIS.

A lue venereâ dignoſcitur cutis ſpecie, magnis ſquamis foeda deſquamandis, vicinarum partium pruritu illam nequaquam comitante.

CAUSÆ PRÆDISPONENTES.

Habitu delicato praediti, ut mulieres et ſpadones, hujus morbi fere ſunt immunes; homines temperamento melancholico, una cum rigiditate et debilitate quadam vaſorum corporis extremorum, praediti, huic morbo maxime ſunt obnoxii. In tali habitu, liquorum ſpirituoſorum nimius uſus, prava diaeta, venus immodica, animi pathemata

themata violenta, vigilatio, nimia animi applicatio, aggreſſioni morbi favent.

CAUSÆ EXCITANTES.

Proſper Alpinus caeterique medici hunc morbum ex cibi errore ducere originem credidere; nimirum e piſcibus lutulentis et ſalitis, quibus veſcebantur, et aqua caenoſa quam potabant; ſed, ſi hoc omnino verum eſſet, cur non videmus huncce morbum in omnibus urbibus maritimis graſſantem, quarum incolae, praecipue pauperiores, piſcibus aluntur? Multo veriſimilius mihi videtur, contagionem ſpecificam eſſe, quae debilitatem et actionem vaſorum corporis extremorum depravatam inducit.

CONSILIA

CONSILIA MEDENDI

Duo ſunt: Primo, rigiditati vaſorum extremorum occurrere.

Secundo, actionem eorum excitare.

Ad primum, balneum tepidum et ſulphuratum eſt referendum: Ad alterum mercurii praeparationes et acidum vitriolicum, variis modis uſurpatum. Medicamenta interna ſunt pil. Plumer. ſolutio mercurii ſublimati, more Swieteniano, ſolutio tart. emet. decoctio lignorum, et cort. ulmi; jus viperinum, et fonticulos, cum ſucceſſu ſe adhibuiſſe, teſtatur clariſſ. Home*. Oportet abſtineat aeger Venere et Baccho, a ſalſis fumoque induratis et pinguibus, et quotidie probe ſe exerceat.

* Vid. Clinical Experiments.

H E R P E S.

Character.

Phlyctaenae vel ulcuſcula plurima, gregalia, ſerpentia, dyſepuleta.

Ineunte vere, ut plurimum, ſine ulla jactura incipit morbus; maculae prurientes, nunc albidae nunc rubrae, in aliqua corporis parte erumpunt, quae poſtea per totum fere corpus ſerpunt. Tandem hae inter ſe conjunctae ſpeciem macularum latarum admodum rubrarum exhibent, e quibus ſaepiſſime fluidum ſeroſum extillat. Maculae diſtinctae aeque ac aggregatae in ſquamulas furfuroſas abeunt, cutem rubram relinquentes. His diſcedentibus, novae maculae, eundem curſum tenentes, et a nova ſerie excipiendae, erumpunt.

punt. Hoc modo morbus perſtat, donec arte ſanetur; aut ſponte remittat, quod, ingruente hyeme, plerumque fit; ineunte autem vere, iterum erupturus. Raro hic morbus ſine medicamentorum ope ſublatus eſt, nihilo minus per totum fere vitae curſum durare poteſt, ſalva adhuc ſanitate.

DIAGNOSIS.

Mulieres huic morbo ſunt maxime obnoxiae, lepra fere ſunt immunes. In herpete, maculae ſunt plerumque rubrae et pruriunt, ſenſibilitate cutis manente. In lepra, maculae ſubflavae, ſubalbidae, vel ſubnigrae ſunt, cum cutis inſenſibilitate, vicinis ſolummodo prurientibus. Herpes in ſquamulas furfuroſas abit, quas alia macularum ſeries exceptura eſt. Lepra in ſquamulas admodum latas abit; eas tamen nul-

lae

lae maculae excipiunt; ſed exudatio fit, et cruſtae, ut priores, diſceſſurae, gignuntur. Herpes, ingruente hyeme, remittit, lepra nunquam, ſed ad alia pejora ſtadia ruit.

Herpes ſaepe, veteribus ulceribus ſanatis, ſymptomaticus apparet; lepra nunquam: Herpes rariſſime, ſi unquam, contagioſus eſt; lepra ſemper. Herpes eſt merus cutis morbus, et per totum fere vitae curſum durare poteſt, ſanitate integra manente. Lepra incipiens, cutem, ſed progrediens, totum ſyſtema afficit, et ſaepe poſt quatuor vel quinque annos eſt lethalis. Herpes in regionibus frigidis; lepra autem in calidis graſſatur. E pſora diſtinguitur puſtulis exiguis prurientibus, acri ſero turgidis, lentis aut grani milii fere magnitudine, manus praecipue infeſtantibus; a gutta roſea, per deſquamationem hanc nequaquam comitantem.

CAUSÆ

CAUSÆ REMOTÆ.

Ægri hoc morbo vexati originem ejus praecipue caufis debilitantibus tribuunt, imprimis, cibo parum nutrimenti praebenti, exercitationi neglectae, humiditati. Hinc de medicina fcribentes haud fine ratione caufam remotam vaforum extremorum debilitati affignarunt. Huic opinioni favet remiffio, quam, ingruente hyeme, morbus fubiit, frigore vafa extrema corroborante, et medicamenta, quae in hocce morbo maxime profunt, funt ftimulantia.

CAUSÆ EXCITANTES

Stimulantia praecipue funt, ut plane conftat in herpete collari Sauvagefii, qui e veftimentorum ecclefiafticorum frictione ori-

oritur, et in herpete periſcele, qui poplitem, ubi periſcelis vinciri ſolet, infeſtat.

CONSILIA MEDENDI

Duo ſunt: Primo, ſtatui cutis morboſo occurrere. Secundo, ne redeat, cavere. Ad quorum prius, medicamenta externa; ad poſterius, interna, ſunt referenda. Quando autem morbus ſolum in una corporis parte, ſub ſpeciem macularum ſiccarum et parum confluentium apparet, ſolummodo neceſſarium erit mercurii praeparationes vel unguentum vitriolicum adhibere: Ut ℞ Axungiae porcin. ℥ii. merc. praecip. rub. ʒii. m. pro unguento; vel axungiae ℥ii. acidi vitriolici ʒii. m. Quin, cum morbus inveteraverit, et maculae latae inter ſe confluentes per totum corpus diffuſae ſint, et ex illis ſerum acre extillet, medicamenta interna et evacuantia adhiberi debent: Ut

ſal.

ſal. Glaub. ſal. polychreſt. aquae minerales purgantes, ut Harrowgate, Cheltenham, pil. Plumeri, ſolutio mercurii ſublimati, ut merc. corroſ. ſub gr. ii. ſal. ammoniaci gr. xv. ſolve in aq. font. ℥viii. cap. ℥ſs. 4ter in die. Julapium vitriolicum, R. acidi vitriolici ʒi. aq. font. ℥iſs. ſyr. ſimp. In tali caſu, ſi ſolum medicamenta topica adhibita forent, in ſummo periculo verſaretur aegrotus, non acri quodam in ſyſtema repulſo, ſed libramine circuitus mutato. Idem malum ſaepiſſime fit, cum vetera ulcera ſanentur; vel fonticuli, aut alia ſolita evacuatio, ſiſtatur. Cum maculae inflammatae ſunt, ſolutio ſacch. Saturn. feliciter ſaepe applicari poteſt *. Alia medicamenta, quae nonnullis laudantur, ſunt oenanthe crocata, gallium aparine, nitrum, balneum calidum; hoc praecipue, quod vi ſtimulante gaudeat, et cutim e ſordibus purget, uti aegrum oportet.

PSORA.

* Amicus ingenioſus me certiorem fecit, ſe in Noſocomio Dublinenſi obſervaſſe oleum ſinapi in herpete externe feliciter adhibitum.

P S O R A.

Character.

Puſtulae et ulcuſcula pruriginoſa, contagioſa, manus male habens.

Hic morbus in digitis incipit puſtulis exiguis, acri ſero plenis, lentis aut grani milii fere magnitudine, quae ſcalpendo rumpuntur, et dein cruſtoſae inſigniter prurientes evadunt. Hic affectus a contagio ſui generis oritur; et ſordidis et montium incolis maxime familiaris eſt.

CONSILIA MEDENDI

Duo ſunt: Materiam morbificam evacuare, aut effectibus obviam ire. Medicamenta interna ſunt, flor. ſulphuris, miſtura vitriolica, ut in herpete praeſcripta.

Medicamenta externa, unguentum e ſulphure pharm. Londinenſis, unguenta e mercurio et ex acido vitriolico, ut in herpete; ſolutio ſacchar. Saturni.

F I N I S.